

**Årsrapport
2003
Statens Pædagogiske Forsøgscenter**

1.0	Indholdsfortegnelse	s. 2
2.0	Beretning	
	2.1 Præsentation af SPF	s. 3
	2.2 Årets Finansielle resultater (tabel 1)	s. 3
	2.3 Årets faglige resultater	s. 4
	2.4 Forventninger for 2004	s. 4
	2.5 Oversigt over hovedkonti (tabel 2)	s. 5
3.0	Målrapportering	
	3.1 Oversigt over samlet målopfyldelse	s. 6
	3.2 Uddybende analyser og vurderinger	s. 9
4.0	Regnskab	
	Tabel 4 Regnskabstal (SPF §20.29.03)	s. 13
	Tabel 5, Bevillingsafregning	s. 13
	Tabel 6, Akkumuleret resultat	s. 13
	Tabel 9, Oversigt over tilskudsfinansierede aktiviteter	s. 14
	Tabel 13, Oversigt over personalebevægelser	s. 14
	Påtegning	s. 15

2.1 Beretning

Statens Pædagogiske Forsøgscenter (SPF) er en statsinstitution under Undervisningsministeriet, oprettet ved lov nr. 142 af 13. maj 1964.

Formålet med SPF er iflg. Centrets statut fra 1998:

- at udvikle og perspektivere ideer for undervisning af folkeskolens ældste klassetrin
- at afprøve ideerne i praksis
- at vurdere og formidle resultaterne af dette arbejde
- at bygge bro mellem folkeskolen og ungdomsuddannelserne, erhvervs- og samfundsliv
- at skabe internationale kontakter og internationalt samarbejde
- at udgøre en koordineret del af det pædagogiske forsøgs- og udviklingsarbejde, der foregår på en række udviklings- og forskningsinstitutioner i Danmark

SPFs virksomhed udøves gennem:

- Skolen på Forsøgscenteret for 8. - 10. klassetrin
- Ungdomsbyen med erhvervs- og samfundsbetonet kursusvirksomhed for 8. - 10. klassetrin samt særlige tilbud til ungdomsuddannelserne og seminarierne
- SPF's formidlingsvirksomhed
- Samarbejde med pædagogisk udviklings- og forskningsvirksomhed nationalt og internationalt.

2.2. Årets finansielle resultater

Tabel 1, Oversigt over virksomhedens finansielle resultat

mio.kr

Indtægter	3,9
Udgifter	21,6
Resultat, brutto	17,7
Bevilling (nettotal) inkl. TB	17,8
Resultat, netto	0,1
Til videreførelse	0,1

Der er et overskud på ordinærdrift på kr. 184.526
og et underskud på tilskudsfinansieret drift på kr.138.042
Dette giver et reelt overskud på kr. 49.484

2.3. Årets faglige resultater

Der henvises til SPFs overordnede formål, som det fremgår af bemærkningerne til lov af 13. maj 1964: - "at finde frem til og udvikle nye ideer og synspunkter for undervisningen i de nævnte klasser" (8., 9. og 10. klasse).

Af de opstillede og aftalte mål for 2003 har SPF nået:

3 af 4 mål på Skolen på Forsøgscentret,

3 af 4 mål i Ungdomsbyen,

3 af 3 mål i SPFs internationale samarbejde,

2 af 3 mål i forhold til at udgøre en koordineret del af det pædagogiske landskab og

3 af 3 mål inden for SPFs formidling.

Den pædagogiske praksis finder typisk sted i udviklingsforløb over 3 til 6 år. Vurdering og justering af arbejdet finder sted løbende i faste møder henover skoleårene og afrapportering finder sted i SPFs forskellige formidlingstilbud - på www.inet-spf.dk i Forsøgscentrets tidsskrift CRIT, i Ungdomsbyens kursushæfte samt i SPFs internationale Nyhedsbrev.

Kvantitativt og kvalitativt kan Centrets virksomhed måles i aktiviteterne på formidlingsområdet: kurser/konferencer, hjemmeside hits, besøg fra ind- og udland, ønsker om samarbejdsaftaler med SPF og ønsker om at bruge SPF medarbejdere som pædagogisk coach, sparringspartner og konsulent. Der henvises til uddybningen af SPFs formidling.

Det er vor vurdering, at Centret også i 2003 har markeret sig positivt, idet SPF har udfyldt sin rolle som inspirator på mangfoldige måder, fx gennem rekvireret medvirken på kurser, seminarer, konferencer; gennem pædagogisk coaching, sparring og anden pædagogisk konsulentbistand for netværk, partnerskaber og samarbejdspartnere – og sidst men ikke mindst som et let tilgængeligt besøgssted.

Både set i forhold til SPFs statut og til resultatkravene, der er beskrevet, vurderet og kommenteret nedenfor, er det min vurdering, at både Forsøgsskolen såvel som Ungdomsbyen til fulde har levet op til målene for det pædagogiske udviklingsarbejde.

Kvalitativt vil vi endvidere henvide til:

- rapport fra OECD / CERI "What works? - Formative Assessment" (redaktion Lejf Moos og Poul Skov – fra Danmarks Pædagogiske Universitet),
- Centerrådets meget positive reaktioner på arbejdet,
- til beskrivelserne af de enkelte innovationer samt
- til den kendsgerning, at Centrets høje besøgstal næppe ville kunne opnås, hvis ikke de besøgende blev præsenteret for et pædagogisk indhold, metoder og erfaringer af høj kvalitet.

2.4. Forventninger for 2004

Faglige krav og udfordringer:

- At styrke de naturvidenskabelige fagområder. Det kan fx ske gennem udvikling af et sammenhængende formidlingspotentiale – med udendørs biologilaboratorium ved mosehul, N-fags udstillinger i Det pædagogiske Servicecenter, Miljø- og Energihus i UB og en ansøgning om et ombygget N-fagsområde på Forsøgsskolen.
- Udviklingsarbejde med nye prøveformer inden for matematik 9. og 10. klasse, fysik og biologi, dansk og skriftlig dansk
- Afslutning og evaluering af 10. klassetrins udviklingsarbejde "Elevens eget skoleår"

- At iværksætte første fase af it forsøg med bærbare computere (Open Source)
- At udvikle nyt kursus om ”Regler for Krig” i samarbejde med Dansk Røde Kors.
- At overtage og videreudvikle den nationale koordinatorfunktion for UNESCOs ASP netværk i Danmark
- At styrke SPFs formidling via hjemmesiden: www.inet-spf.dk
- At påbegynde udvikling af en brugerundersøgelse, der på længere sigt vil kunne give værdifuld feedback på kommuner, skoler og samarbejdspartners brug af SPFs forsøgsaktiviteter.
- Gennem SU at udvikle strategi for kompetenceudvikling af SPFs medarbejdere
- Økonomisk står SPF over for den udfordring at øge produktiviteten yderligere - ved fx at indgå samarbejdsaftaler om pædagogiske projekter, der kan være med til at udfylde det voksende "gab" mellem stigende udgifter til løn, husleje, varme og ejendomsskatter - og de vigende finanslovsbevillinger.

Tabel 2, Oversigt over hovedkonti

20.29.03.10	Statens Pædagogiske Forsøgscenter
-------------	-----------------------------------

Tabel 3 - oversigt over samlet målopfyldelse

Skolen på Forsøgscentret		
Resultatkrav	Årsstatus:	Bemærkninger
At afslutte og evaluere det fælles udviklingsarbejde "På vej mod en projektstyret skole".	Målet er opfyldt idet udviklingsarbejdet afsluttedes i juni ved udgangen af skoleåret 2002-2003. Evaluering er foretaget primo 2003 som intern evaluering med deltagelse af elever, forældre og lærere. Andre medarbejdere har bidraget med vurderinger ultimo 2002. Der er i evalueringsprocessen gjort brug af hhv. interview, gruppesamtaler og spørgeskemaer.	Det har desværre ikke været muligt at skaffe ekstern assistance til en mere omfattende og systematisk slut-evaluering og beskrivelse af dette emne- og aktivitetsmæssigt omfattende fælles udviklingsarbejde. Dele af det er imidlertid beskrevet, og deltagerrefleksioner, konklusioner og vurderinger er gengivet i SPFs tidsskrift Crit 2003-2004 "Den projektstyrede skole". Tidsskriftet er trykt i 4000 eks. og distribueret til SPFs samarbejdpartnere/netværk, abonnenter, skolechefer, pædagogiske centraler og lærerseminarier i Danmark.
At udvikle og afprøve en ny prøveform i mundtlig matematik i 9. klasse	Målet er opfyldt idet SPFs to 9.kl. i skoleår 2002 – 2003 i faget matematik arbejdede frem mod og gennemførte en afsluttende mundtlig prøve organiseret som synopsisprøve. Forløbet levede op til ideen med at kvalificere samtalerne ved prøven og elevernes læring og faglige fordybelse. 2/3 af eleverne anvendte ved prøven it under en eller anden form. Karaktergennemsnittet for 46 elever på 9.klassetrin var 9.6.	Denne prøve var – på landsplan- et af to forsøg med grundskolens afgangsprøve i matematik. Ved prøveafviklingen medvirkede UVMS fagkonsulent i matematik, Karsten Enggaard samt konsulent på CVU Kbh. Nordsjælland og ph.d. stud. på Learning Lab Denmark, Lisser Ejersbo, som begge har deltaget i evaluering og vurdering af prøven. (Beskrevet i "Prøver, Evaluering, Undervisning" Uddannelsesstyrelsens håndbogsserie nr. 16 – 2003, Grundskolen, samt SPFs tidsskrift Crit (nævnt ovenfor) Se uddybende analyse og vurdering i målrapporteringens del 2.
At give det pædagogiske servicecenter en egen præsentation på skolens hjemmeside	Målet er opfyldt idet det pædagogiske servicecenter nu fremtræder med egen præsentation på www.inet-spf.dk som underpunkt under Skolen.	Arbejdet med at udbygge det pædagogiske servicecenters repræsentation på hjemmesiden fortsætter i det kommende år med tilføjelse af nye delelementer. Se uddybende analyse og vurdering i målrapporteringens del 2.
At påbegynde en værdidialog og – debat i medarbejdergruppen	Målet er delvist opfyldt. Værdiprocessen er startet med de pædagogiske medarbejdere (den samlede lærergruppe) i efteråret 2003 og fortsætter i undergrupper resten af skoleåret, efterhånden med involvering af øvrige medarbejdergrupper.	Processen er lidt forsinket i forhold til SPFs centerudvalgs oprindelige forventninger. Ad hoc opståede problemstillinger, som har krævet tid til drøftelse på lærerkonferencer og - møder.

Ungdomsbyen (UB)		
	Årsstatus:	Bemærkninger:
At udvikle og igangsætte et miljøhus med to nye kurser for 8. – 10. klassetrin og lige så mange besøgende som i det tidligere energihus	Målet er opfyldt. I samarbejde med I/S Vestforbrænding (VF) åbnede Miljø- og Energhuset d. 1. oktober 2003. De to nye kurser ”Miljø og Energi”, og ”Affald, miljø og demokrati” har en belægning på 90% fra åbningen og resten af skoleåret 2003 – 2004. De to kurser tilbydes også i 2004 – 2005.	Udfasningen af Ungdomsbyens tidl. Energihus i foråret 2003 faldt sammen med VFs behov for og beslutning om at opbygge en skole- og besøgstjeneste. VFs ambition er et samlet besøgstal (på VF og i UB) på 8.000 i 2004. I forvisning om at staten står for den udvendige vedligeholdelse i UB, har VF investeret 500.000 kr. i Miljø- og energihuset udover lønudgiften til de daglige instruktører.
At udvikle og igangsætte et Forbrugerkursus	Målet er opfyldt. I samarbejde med FDBs Skoletjeneste har Ungdomsbyen udviklet et nyt forbrugerkursus: ”Spillet om dine kroner”. I første halvdel af 2003 blev kurset tilbudt tre dage om ugen - siden august 2003 fem gange om ugen. Kurset bliver i 2004 – 2005 tilbudt både i Ungdomsbyen og i SPFs nordjyske samarbejds-kommuner.	Det er første gang FDB og UB har arbejdet sammen om udvikling af et selvstændigt kursus. FDB har stået for indretningen af Forbrugerhuset og aflønner de to instruktører, der medvirker på hvert elevkursus. UB har sat to pædagogiske konsulenter ind i udviklingsfasen, medvirker på alle lærerkurser og stiller sit netværk af kommuner og skoler i provinsen til rådighed i den kommende eksportfase.
At udvikle og igangsætte to nye interkulturelle kurser i Verdensrummet	Målet er opfyldt. I samarbejde med AFS International har UB udviklet kurset ”I Danmark er jeg født – hvor har jeg hjemme?” I samarbejdet med Dansk Flygtningehjælp og Center for Konfliktløsning har UB udviklet kurset ”Kontrast?” Begge kurser har været igennem en første pilotfase med 7 – 10 klasser på hvert kursus.	Udgifter til instruktører er dækket af de medvirkende organisationer. Kurserne er nu ved at blive evalueret, justeret og rettet til m.h.p. næste sæson 2004 – 2005. Desuden bruger AFS Int. de indvundne erfaringer i sin øvrige kursusvirksomhed. Samarbejdet har desuden givet anledning til, at AFS, Ibis og UB har udgivet undervisnings hæftet ”Når mennesker mødes”.
At udvikle og igangsætte tre lærerkurser om SPFs iværksætterprojekt, ”Berlin i Undervisningen” og ”Skriv om Virkeligheden”	Målet er kun delvis opfyldt. Lærerkurset ”Skriv om Virkeligheden” blev udviklet og gennemført i samarbejde med Avisen i Undervisningen (AIU). Kurset tilbydes også i 2004 – 2005. Både Berlin- og Iværksætterkurset blev udviklet og markedsført i UBs kursushæfte. De to kurser kunne dog ikke gennemføres på grund af for få tilmeldte lærere.	Vores erfaringer i UB er, at det altid er sværere at få kursister på de rene lærerkurser, der altså ikke følges af muligheden for elevkursus. En anden erfaring er, at der ofte er en vis træghed i reaktionen på opslag af helt nye kurser. Både Iværksætter- og Berlinkurset finder vi relevante for folkeskolens lærere og elever i de ældste klasser. Derfor forsøger vi at slå begge op igen i 2004 – 2005.
SPF International		
	Årsstatus:	Bemærkninger:
At medvirke i Fact-Finding-Mission i Ghana	Målet er opfyldt. Et ghanesisk-canadisk-dansk team gennemførte en Fact-finding-mission for Ibis i Ghana i oktober 2003. Teamets arbejde resulterede i en skriftlig rapport og en mundtlig og visuel præsentation i Accra d. 22.10.04 for de involverede ghanesiske og danske interessenter.	Når Ibis kom på at hyre SPF til denne mission var det begrundet i SPFs innovative erfaringer og kompetencer – det at se muligheder, hvor andre ser begrænsninger. Missionen var 100 % eksternt finansieret – af Ibis i Ghana.

At medvirke i research- og fotorejse i Angola	Målet er opfyldt. Et team fra Folkekirkens Nødhjælp (FKN) og SPF gennemførte i oktober 2003 research- og fotorejse til Angola m. h. p. at finde de ”gode historier” til FKNs Konfirmandaktion. Årets tema var landminer.	Når FKN i flere år har hyret SPF til denne type mission er det begrundet i SPFs innovative erfaringer og kompetencer med at udvikle undervisningsmaterialer. Opgaven var 100 % eksternt finansieret af FKN.
At fremstille cd-rom undervisningsmateriale fra projektet ”Transatlantic Slave Trade”	Målet er opfyldt. I oktober 2002 arrangerede SPF/UB for UNESCOs ASP netværk en studietur til Ghana. Målgruppen var undervisere fra folkeskolen, gymnasier og handelsskoler. Temaet var ”Trans Atlantic Slavetrade. I forlængelse af denne studierejse producerede SPF i 2003 for UNESCOs danske og ghanesiske ASP-net en cd-rom til undervisningsbrug.	UB har 2001 – 2003 haft rollen som pædagogisk coach & sparringspartner for UNESCOs danske ASP-net bestående af ca. 40 gymnasier, handelsskoler og folkeskoler. I den forbindelse har SPF produceret flere uv-materialer, årsrapporter, herunder også en cd-rom. Cd-rommen var 100% eksternt finansieret – af UNESCO ASP i Danmark.
Det pædagogiske landskab		
	Årsstatus:	Bemærkninger:
At virke som koordinator for EVAM	Målet er opfyldt. UB pædagogiske konsulenter har varetaget koordinator funktionen for EVAM netværket, der er landsdækkende og består af 14 folkeskoler, 5 CVU’er, 2 amtscentre MS, Ibis og Red Barnet. EVAM står for ”En Verden af Muligheder. Netværkets fælles fokus er global undervisning.	Danida har fra november 2001, i 2002 og 2003 givet et økonomisk tilskud til EVAMs aktiviteter, bl. a. SPF / UBs koordinatorfunktion. En væsentlig del af de øvrige ressourcer kommer fra deltagende skoler, kommuner, CVU’er, amtscentre, SPF / UB og de tre deltagende NGO’er.
At medvirke i Undervisningsminister Ulla Tørnæs’ Visionspanel	Målet er opfyldt. UBs leder har siden visionspanelets start i 2002 deltaget i panelets møder og har her stillet SPFs erfaringer til rådighed – herunder vedr. iværksætterundervisning i folkeskolens ældste klasser.	Arbejdet i visionspanelet har givet anledning til tilløb mod dannelse af nye netværk og partnerskaber.
At indgå samarbejdsaftaler med CVU Storkøbenhavn	Målet er ikke opfyldt i 2003. Dog er der taget tilløb på flg. områder: - Opslag af fælles kurser - Efteruddannelse af SPFs lærere - Vejledning, iværksætter og ungdomspædagogik	Når der ikke formelt er indgået en længerevarende samarbejdsaftale skyldes det væsentligst to forhold: - At SPF siden 1. marts 2003 har afventet udnævnelse af en ny rektor. - Manglende afklaring af CVU proces.
SPF formidling		
At have mindst 6000 deltagere på SPFs lærerkurser	Målet er opfyldt. 7200 har deltaget i SPFs lærerkurser.	
At udgive mindst to større skriftlige publikationer	Målet er opfyldt. I april 2003 udsendtes Ungdomsbyens Kurser 2003 – 2004 i et oplag på 14.000 eksemplarer. I november 2003 udsendtes SPFs tidsskrift i 4.000 eksemplarer.	Ungdomsbyens Kursushæfte distribueres via vejledningssystemet til lærere i folkeskolen, på ungdomsuddannelserne og på CVU’erne. Derudover til samarbejdspartnere, til pressen og Folketingets Uddannelsesudvalg. CRIT er gået fra tidligere 3 årlige udsendelser til en - til gengæld i et større oplag.
At opnå 10.000 besøg på SPFs hjemmeside	Målet er opfyldt. 15.500 har besøgt SPFs hjemmeside i 2003.	www.inet-spf.dk er i fremtiden tiltænkt rollen som hovedkanal for SPFs løbende skriftlige formidling.

3.2. Målrapportering - uddybende analyse og vurderinger

Skolen på Forsøgscentret

Ad. Mål "At udvikle og afprøve en ny prøveform i mundtlig matematik i 9.klasse"

Ideen med synopseprøven er et ønske om at kvalificere samtalerne ved den mundtlige prøve samt at kvalificere elevernes læring og faglige fordybelse i forbindelse med prøveforberedelsen.

At det er lykkedes at opnå så godt et resultat med hensyn til forberedelse, gennemførelse og evaluering (dvs. både proces og produkt) af dette synopseprøveforløb skyldes flere faktorer, af hvilke skal nævnes: Motivation, interesse og flid hos elever, engagement, entusiasme, faglig kompetence, kreativitet og stor arbejdsindsats hos lærer, interesse, kollegial sparring og støtte fra Undervisningsministeriet, fagkolleger og forskere, samt tillid hos forældre.

Det er vores vurdering, at dette prøveforløb, som videreudvikles i indeværende skoleår for både 9. og 10.klasse på eksemplarisk vis bidrager til at opfylde flere dele af SPF's formål, jf. §1 stk 2, "- at udvikle og perspektivere ideer for undervisning af folkeskolens ældste trin, - at afprøve ideerne i praksis, - at formidle resultaterne af dette arbejde", samt til en vis grad også via faglig observation af og sparring med konsulent og ph.d. studerende fra LLD og CVU Kbh. og Nordsjælland: "- at udgøre en koordineret del af det pædagogiske forsøgs- og udviklingsarbejde, der foregår på en række udviklings- og forskningsinstitutioner i Danmark".

Med videreudvikling af denne prøveform samtidig med den forestående udvikling af N-fagsprøve (fysik-kemi med biologi) samt senere *eventuelt* en geografiprøve, forestiller vi os at SPF vil have interessante erfaringer at videreformidle i de kommende år, hvor undervisningsministeriet og uddannelsessystemet generelt vil have de naturfaglige fag som indsatsområde.

Ad.Mål "At give det pædagogiske servicecenter en egen præsentation på skolens hjemmeside."

Dette mål er nået og har foreløbig resulteret i en samling af ni artikler – heraf en også oversat til engelsk – og et fotogalleri. Artikler og billeder beskriver tankerne bag og den daglige drift af det pædagogiske servicecenter. I sammenhæng med udvikling af servicecentrets del af hjemmesiden er etableret en anden underafdeling omhandlende skolebyggeri og pædagogik. De to sider er etableret for at imødekomme mange lærere og skolebibliotekarers ønske om at kunne orientere sig om servicecentrets funktion og om sammenhængen mellem pædagogik og skolens fysiske rammer. Dette gælder både personer, der har besøgt, agter at besøge SPF eller som ønsker at skaffe sig information via internettet. Det pædagogiske servicecenter og siden om skolebyggeri tegner sig for langt den største del af besøgende på Skolens del af SPF's hjemmeside. Således er servicecentrets del af hjemmesiden med til at opfylde et vigtigt formål med SPF: information og inspiration.

At det har været muligt at opbygge en afdeling for servicecentret skyldes ikke mindst, at der allerede eksisterede en funktionel struktur på SPF's hjemmeside, som kunne anvendes.

De indvundne erfaringer fra året vil i det kommende år blive anvendt til en yderligere udbygning af den elektroniske information om servicecentret. To medarbejdere deltager i et kursus om formidling via hjemmesider og vil således med forbedrede kompetencer kunne forstærke indsatsen her.

Ad Mål "At påbegynde en værdidialog og –debat i medarbejdergruppen."

Målet er delvist opfyldt. Processen er lidt forsinket i forhold til SPF's centerudvalgs oprindelige forventninger p.g.a. ad hoc opståede problemstillinger, som har krævet tid til drøftelse på lærerkonferencer og lærermøder.

Ungdomsbyen (UB)

Ad mål: "At udvikle og igangsætte et miljøhus med to nye kurser for 8. - 10. klassetrin og lige så mange besøgende som i det tidligere energihus"

Med oprettelsen af Ungdomsbyens Energihus i 2000, fik UB det første vedvarende kursustilbud med afsæt i det naturvidenskabelige fagområde. UBs lærer- og elevkurser blev nu frekventeret af en ny målgruppe. Lærere i fysik, kemi, natur og teknik kom nu i UB på linje med de i forvejen kendte målgrupper, lærere i dansk, samfundsfag, historie og matematik. Med udsolgte kurser vakte Energihusets pædagogiske aktiviteter berettiget opsigt hos både UBs danske skoler, organisationer og virksomheder såvel som hos gæster fra Peru, Bolivia, Vietnam og Malaysia - med konkrete internationale samarbejder til følge.

Så meget desto ærgerligere var det, at det ultimo 2002 stod klart, at Energihuset måtte lukke med udgangen af skoleåret 2002 - 2003. Baggrunden var, at UBs samarbejdspartnere i Energihuset enten selv blev lukket (Energimiljørådet og Den grønne Fond) eller fik sin bevilling stærkt beskåret (Energistyrelsen).

Udover ønsket om at kunne fortsætte med at tilbyde kurser med et naturvidenskabeligt indhold, var et incitament til snarest at erstatte Energihuset med et Miljø- og Energihus at fastholde den faglige ekspertise og kompetence på SPF – ved at lade "energien" fra Energi - og et kommende Miljø- og Energihus fusionere med Forsøgsskolens naturfaglige udviklingsaktiviteter. Nye muligheder viste sig, da Gentoftes borgmester og hans forvaltningschefer en dag besøgte UB, klart fornemmede Energihusets kvaliteter og potentialer og anbefalede UB at kontakte I/S Vestforbrændings (VF), hvor man stod for at skulle opbygge en besøgs- og skoletjeneste.

Kontakten til VF blev taget, samarbejdsaftaler om udvikling og instruktører indgået, ombygning af det kommende Miljø- og Energihus igangsat. Med åbningen af det nye Miljø- og Energihus d. 1. oktober 2003 har Ungdomsbyen fået et hus, der inden for det naturvidenskabelige fagområde er med til at bygge bro mellem skolen og det omgivende samfund.

Siden har indbookningen og belægning var yderst tilfredsstillende.

Ad mål: "at udvikle og igangsætte lærerkursus om iværksætterprojekt" Målet er kun delvist opfyldt. Med baggrund i meget positive erfaringer fra to års iværksætterprojekter på Forsøgsskolens 10. klassetrin, forsøgte vi i UBs kursuskatalog at udbyde et kursus om "Iværksætterprojekter i folkeskolens overbygning". Instruktører skulle være Forsøgsskolens to skolevejledere, der begge har været involveret i 10. klassernes iværksætterprojekt. Vi så også kurset som en passende kvittering for, at SPF var inviteret med til at repræsentere folkeskolen i undervisningsminister, Ulla Tørnæs Visionspanel for innovation og selvstændighedskultur. Havde kurset kunnet gennemføres, ville indholdet af Visionspalets arbejde være blevet formidlet til flere af folkeskolens lærere og vejledere. Men sådan skulle det ikke gå. Kun to – ganske vist meget ihærdige - vejledere fra Lolland og Falster meldte sig. Det var desværre for få til at gennemføre kurset. Som en gestus til de to, kørte SPFs to vejledere i stedet en eftermiddag til Falster, hvor et lokalt arrangement fandt sted. Konklusionen på ovenstående kunne selvfølgelig være at konstatere den manglende interesse og zappe videre til et nyt emne. I UB tror vi imidlertid så meget på iværksættertanken - både generelt og som kursusmulighed, at vi har valgt at slå et revideret - men udvidet Iværksætterkursus op i 2004 - 2005.

Det pædagogiske landskab

Ad Mål: "At indgå samarbejdsaftaler med CVU Storkøbenhavn." Målet er ikke opfyldt i 2003. Når der ikke formelt er indgået en længerevarende samarbejdsaftale, skyldes det væsentligst to forhold:

- At SPF siden 1. marts 2003 har afventet udnævnelse af ny rektor.
- Manglende afklaring af CVU proces.

SPF Formidling

Ad mål: "At have mindst 6000 deltagere på SPFs lærerkurser."

SPFs pædagogiske stab - lærere og ledere - formidler hvert år om Centrets pædagogiske udviklingsarbejde fra både Forsøgsskolen, Ungdomsbyen og det internationale samarbejde. De indvundne pædagogiske erfaringer bliver bl. a. formidlet ved offentlige arrangementer som fx kurser, konferencer, seminarer og møder.

En anden - og voksende del af SPFs formidling har mere karakter af konsultativ bistand - det kan være til:

- en bestemt faggruppe, til en samarbejdspartner, der vil udarbejde en hjemmeside,
- en samarbejdspartner, der vil fremstille et undervisningsmateriale,
- en styregruppe for et bestemt projekt eller
- en hel skole (Bredagerskolen), der ønsker at udarbejde en global læseplan og derfor rekvirerer en pædagogisk konsulent fra SPF.

SPF pædagogiske medarbejdere har i 2003 medvirket ved ca. 100 -105 formidlingsarrangementer (jf. ovenstående) over hele Danmark - inkl. Grønland og Færøerne. Målgruppen har især været lærere, forældre, ledere, vejledere og skolebibliotekarer fra folkeskolen. Andre målgrupper har været lærere i gymnasier, handelsskoler og tekniske skoler. Endvidere har forskellige tematiske netværk, fx UNESCO ASPnet, EVAM = En Verden af Muligheder (om global undervisning), Skolernes Energiform forum rekvireret pædagogisk inspiration og ekspertise.

SPFs pædagogiske stab har i 2003 formidlet for ca. **7.815 personer** - ved disse rekvirerede arrangementer/formidlinger.

Dertil kommer at ca. **90 grupper** i 2003 har aflagt besøg på SPF - i alt ca. **700 personer**. Omkring halvdelen af grupperne, der kommer til SPF har besøgt **Det Pædagogiske Servicecenter** og hørt et oplæg om "**Rum for læring**", "**Pædagogik og de fysiske rammer**". Grupperne er oftest interesserede i **baggrunden** for ombygningen af skolebiblioteket til et pædagogisk servicecenter samt **indretningen** med bl.a. elev- og lærerarbejdspladser.

For øvrige besøg (med indlagt foredrag/kursus) har **emnerne** - foruden generel orientering om SPF - været følgende:

Skoleudvikling/skoleledelse/En skole i forandring

Iværksætterprojekt, vejledning, 10. klasse/overgang til ungdomsuddannelser

Sprogfag, Synopseprøver

It i undervisningen, brug af trådløse computere, smartboards

Portfolio, logbog og evaluering

De mange intelligenser (Howard Gardner), Undervisningsmiljø

N-fag - naturligvis!

Ledelse i en innovativ organisation

Grupperne kommer fra alle dele af landet, fra de nordiske lande samt fra enkelte andre lande.

Skriftlig og elektronisk formidling

SPF har siden 1986 udgiver tidsskriftet CRIT. I 2003 udkom CRIT i 4.000 eksemplarer.

SPF udgiver desuden "Ungdomsbyens Kurser" i et oplag på 14.000 eksemplarer.

Desuden kan man læse om Centrets arbejde på SPFs hjemmeside: (www.inet-spf.dk), der er godt besøgt.

Kurser i Ungdomsbyen 2003 & 2004:	Elevkurser 2003	Kursister 2003	Elevkurser anslået 2004	kursister anslået 2004:
En dag på Posthuset (Post Danmark)	169	3380	170	3400
Økonomi og uddannelse (Finansrådet)	169	3380	170	3400
Familieøkonomi (Finansrådet)	100	2000	102	2040
Vismandsspillet (Finansrådet)	69	1380	68	1360
Energihus frem til juni 2003 / Miljø- og energihus fra 1.10.03 - (I / S Vestforbrænding)	115	2300	120	2400
Affald, miljø og demokrati (I/S Vestforbrænding)	24	480	50	1000
Spillet om dine kroner (FDB)	169	3380	170	3400
Freds- og konfliktspillet (Forsvaret)	69	1380	70	1400
Fair Play "For Guds skyld" (i UBs Teater)	20	400	20	400
Værdier i udvikling (Ulandsorganisationen Ibis)	12	240	15	300
Børns rettigheder og vilkår - Tilfældighedernes spil (Institut for Menneskerettigheder)	12	240	15	300
I Danmark er jeg født - hvor har jeg hjemme? (AFS International)	10	200	12	240
Kontrast? (Dansk Flygtningehjælp, Center for konfliktløsning og SPF)	7	140	12	240
Konflikt håndtering (SPF)	12	240	12	240
Hvornår er nok, nok? (SPF)	60	1200	75	1500
Helt klar til optagelse Station Next Filmbyen Avedøre	12	240	12	240
Den Store Fortælling (Kirken) / Røde Kors	8	160	8	160
Ungdomsbyens Teater (teatergrupper, ungdomsskole m. fl.)	121	2420	121	2420
Lærerkurser (uden elevdel):				
Iværksætterprojekt (SPF)	0	0	1	30
Berlin i undervisningen (SPF)	0	0	1	15
Skriv om virkeligheden (AIU)	0	20	2	50
Antal klasser og kursister i 2003 & 2004:	1158	23180	1226	24535
Øvrige gæster i Ungdomsbyen:				
Lærere, vejledere, ledere		1737		1839
Lærere studerende		624		613
Gæster fra UB's samarbejdspartnere		78		80
Internationale besøg af skolefolk		280		280
Andre besøgende: Fra konfirmandhold til Ældresagen		249		250
Samlet besøg i Ungdomsbyen for 2003 og anslået for 2004:		26148		27597

Læs mere om Ungdomsbyen på: www.ungdomsbyen.dk

Tabel 4 , Regnskabstal for Statens Pædagogiske Forsøgscenter 2003 § 20.29.03

	Regnskab 2002	Budget 2003	Regnskab 2003	Difference	Budget 2004
Nettotal	18.000.000	17.800.000	17.800.000	0	17.800.000
Driftsindtægter	3.563.000	1.200.000	3.880.321	-2.680.321	2.500.000
Indtægter i alt	21.563.000	19.000.000	21.680.321	-2.680.321	20.300.000
Lønudgifter	11.426.000	11.100.000	11.517.021	-417.021	11.700.000
Øvrige driftsudgifter	11.726.000	7.900.000	10.116.816	-2.216.816	8.600.000
Udgifter i alt:	23.152.000	19.000.000	21.633.837	-2.633.837	20.300.000
<i>Overskud Regnskab</i>	<i>-1.589.000</i>	<i>0</i>	<i>46.484</i>		<i>0</i>

Differencen ved driftsindtægter og- udgifter skyldes at den tilskudsfinansierede virksomhed, har haft et større aktivitetsniveau end forventet.

Dette har vi forsøgt at tage højde for i budget 2004

Tabel 5, Bevillingsafregning for Statens Pædagogiske Forsøgscenter (mio.kr.)

Hovedkonto	Bevilling	Regnskab	Årets Resultat	Akkumuleret resultat	
Driftsbevilling					
- Lønsum	10,9	10,4	0,5	2,0	
- Øvrig drift	6,9	7,4	-0,5	0,7	
- I alt	17,8	17,8	0,0	2,7	

Denne tabel redegør for nettobevillingen på 17.8 mio og viser det akkumulerede overskud på 2.7 mio på til næste regnskabsår.

Tabel 6, Akkumuleret resultat Statens Pædagogiske Forsøgscenter

Hovedkonto	Ultimo 2000	Ultimo 2001	Ultimo 2002	Årets resultat	Ultimo 2003
20.29.03.10	1.614	4.260	2.671	46	2.717

Tabel 9 , Oversigt over tilskudsfinansierede aktiviteter

	Overført overskud fra tidligere år	Årets tilskud	Årets udgifter	Årets resultat	Overskud til videre- førelse
Ungdomsbyen	870.804	3.093.110	3.231.152	-138.042	732.762

I de tilskudsfinansierede aktiviteter er der i alt opsparet 0,732 mio .
 Dette opsparede beløb afspejler en forskydning i likviditeten i de enkelte projekter, der iflg.
 Samarbejdsaftaler løber over flere regnskabsår.

Tabel 13 , Oversigt over personalebevægelser

	2000	2001	2002	2003 regnskabsår	2004 Forventet
Antal Årsværk	32	30	26*	33**	34
Tilgang af medarbejdere	1	6	3	6	
Afgang af medarbejdere		4	6	5	

*Antal årsværk anført i finanslov 2004

** Antal årsværk opgjort i h.t. SLS

Årsrapporten er fremlagt i henhold til Finansministeriets bekendtgørelse nr. 188 af 18. marts 2001 om statens regnskabsvæsen mv. (Regnskabsbekendtgørelsen) § 41, samt Akt 63 11/12-2002.

Rødovre, den 14. april 2003

Poul Erik Christoffersen
Konstitueret rektor

Undervisningsministeriets påtegning af årsrapporten for 2003 sker i overensstemmelse med ovennævnte fremlæggelse.

København, den

Kontorchef Lisbeth J. Thorsen